

DUAVATA E NA MASUMASU—SUDRA YANI KI NA WAI TITOBU: Tusiti-13 ni June 2023

VAKAMACALA TAUMADA

E da sa tiko oqo e na l karua ni wasewase e na loma ni yabaki oqo. E nai matai ni wasewase, au vakabauta ni da na marautaka, e dina ni koto kina na bolebole se na dredre. E na loma ni gauna oqo, au vakabauta ni na dua na gauna Vinaka vei keda, ni da na tubu e na mata ni Kalou, ka da vakakekeli vakatitobu e na noda masu vata. E dua talega na gauna e da na tuva vakavinaka kina na noda bula ka da vakananuma ka sarava kina na talei kei na cecere ni noda Kalou bula.

E na vinaka me da na wilika vata na **Same 24:1-10**.

Same 24 ena tikina e 4, e tukuna va qo ne, *O koya sa liga savasava ka sa yalosavasava; o koya sa sega ni vagolea cake na yalona ki na ka walega, ka sasega ni bubului vakailasu.*

Na tikina oqo e vosa vakatabakidua tiko vei ira e ra sa yalo savasava, oya e na nodra l valavala kei na l naki ni lomadra (uto)

O Tevita na Tui sa vakataudeitaka ni Kalou sa lewa na vuravura; ia e na tikina oqo, sa dusia kina o koya vei keda ni Kalou sa lewa na vuravura e na yavu me vaka na loma ni Kalou. O koya (Tevita) e vakananumi keda lesu tale tiko na tamata, tabu saka yani, na bibi ni valavala va-Kalou. Na liga savasava e ka bibi e na tiko bulabula, ia na tikina oqo e vakamatatataka vei keda ni bibi cake na savasava ni liga vaka-yalo. Keda raica e na l Vola Tabu, o Ponitio Pailato e a savata na ligana e na wai, ia e sega ni tukuni kina ni sa savasava sara na ligana. "Na liga savasava sara" e na sega ni rawa ni vakatokai me ka savasava, vakavo ga ke sa savasava na yalona.

RAI LESU

Me da wilika na sere masu e na sere levu ni Mataivalu ni Veivakabulai e na **sere 790** ka vola ko William Dunn Longstaff.

E so na taro me da vakananumi kina:

- E rawa vakacava ni o vukea na nomu bula mo maroroya na savasava ni Kalou
- Ko sa vakatara beka li me dau veisautaka na Kalou na nomu bula e na Nona gauna vakataki Koya?
- Na cava e vakalatilati tiko vei iko ka dredre kina mo vakadamuri Jisu?

NAI VAKAVUVULI VAKAYALO Na Meke Vakayalo

Na meke vakayalo e dau vakayacori vakawasoma e na vanua vaka-turaga ko Tonga. E sega ni yalani kina na yabaki ni bula ni tamata. E da rawa ni vakaitavi kece sara e na meke vakayalo, ia e na vakatautaki ga e na sere e lagati, se soqo cava e na vakayacori. Na l naki taumada ni kena vakayacori na meke vakayalo sa l koya e na kena vinakati me vakamarautaki kina e dua na Tui se dua na Ranadi e na dua na soqo ni

kanavata. E na matai ni gauna e cabe kina na lotu mai Tonga, na Tui o Siosi Tupou I, e a ciqomi Jisu Karisito kina. Na vanua kece o Tonga, na sere kei na qaravi Kalou sa laveti ga kina na cecere ni Kalou.

Na meke vakayalo e vukei keda me da matanataka na loloma ni Kalou vaka-vosa. Oqo e okati kina na nomu bula taucoko (yalomu, lomamu, yagomu) **Nai Vakaruva 6:5**, e vakananumi keda lesu me da lomana na noda Kalou e na noda bula taucoko, oya e na noda l valavala, ena noda bula ni vakacacabo kei na bula ni loloma.

E rawa vakacava me vukei keda na meke vakayalo e na noda sema Vua na noda Kalou bula? Ni da lagalagasere, e dau laveti kina na noda bula e na dua na l vakatagedegede. Na sere ni veivakamarautaki e dau vakaukauwataki keda ka dau yaco sara kina me da meke. Na vosa e dau suaka na lomada, tara sara na yaloda kei na noda vakasama, ka vuqa na gauna e dau dusimaka vei keda o cei na Kalou e da qarava. Me da solia Vua na Kalou e na noda bula kece sara.

- E na sala cava o dau vakaraitaki iko kina Vua na Kalou?
- E na rawa beka vakacava mo vakayagataka na l vakatagi se na meke vakayalo mo na qarava kina ka taleitaka na Kalou e na nomu bula?
- Ko sa yalo qaqa beka me ko tovolea mo na meke e na mata-ni-Kalou e na siga e daidai?

ULUTAGA NI MASU

- Masulaki na vanua o Tonga kei na kena matanitu, o ira na lewe ni Palimedi ka vaka ki na na matavuvale vaka-Tui e na kena qaravi nai tavi e na yanuyanu o Tonga raraba, me ra na vakasaqara taumada na loma ni Kalou e na ka kecekece sara e ra qarava.
- Masulaki na vei liuliu ni Lotu Va- Karisito, vakabibi ki na Mataivalu ni Veivakabulai. Me da kerea Vua na Kalou me tomana tikoga na Nona veituberi ira ka vosa vei ira na noda l liuliu.
- Masulaki tiko na tabana ni veiqaravi vei ira e ra vakaleqai e na waigaga ni veivakamatenitaki e na vanua o Tonga ka vakakina na noda l wasewase (Territory)—Na waigaga ni veivakamatenitaki kei na waini e sa levu mai Tonga ka sa vakavuleqa ki vei ira na tamata.
- Masulaki o ira na l solisoli e ra vuli tiko ka vakatalega o ira e ra se tiko ga e vale.
- Masulaki o ira e ra sa vuli Torocake, ka vakauasivi me ra tubu ka titobu na nodra bula vakayalo.
- Masulaki na Kindergarten e Tonga me yaco kina na tubu kei na veivakatoroicaketaki.
- Masulaki na kena vakayadrati tiko na bula vakayalo ni tamata e na noda vanua vaka- Pasifika. Me da sa yadrayadravaki ka laveta na noda vanua vua na Kalou.

Mai na osooso ni veika e da sotava e na vuravura oqo, sa dodonu me da maroroya na savasava ni Kalou.